

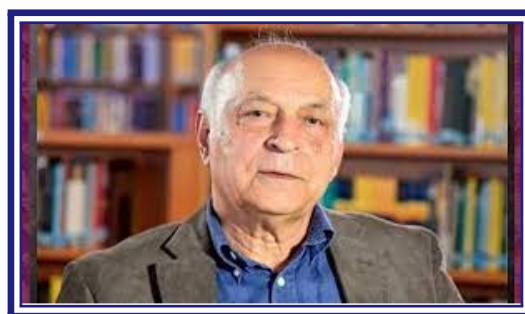

گزارش برندگان «جایزه دکتر سیاوش شهشهانی» برای بهترین مقاله سال بولتن

مجید گازر * (سر دبیر بولتن انجمن ریاضی ایران)

جامعه ریاضی ایران است.

ایده تأسیس جایزه‌ای برای بهترین مقاله سال بولتن، پیش از این نیز توسط سردبیران پیشین بولتن مطرح شده بود و تلاش‌های زیادی در این جهت انجام گرفته بود. با این حال، تا پیش از سال ۲۰۲۳ این تلاش‌ها به نتیجه نهایی نرسیده بود. در سال ۲۰۲۳، با پیگیری‌های انجام‌شده و جلب حمایت مالی انتشارات اشپرینگر، زمینه تحقق این جایزه فراهم گردید. در انجمن‌های ریاضی کشورهای دیگری همچون آمریکا، کانادا، استرالیا، انگلستان و غیره نیز جوایز مشابهی وجود دارد که به نام نخستین سردبیران مجلات - افرادی که در جامعه ریاضی کشور خود تأثیرگذار بوده‌اند - نامگذاری شده است. بر همین اساس، در هیئت تحریریه بولتن انجمن ریاضی ایران پیشنهاد شد که نام این جایزه به نام یکی از سردبیران تأثیرگذار پیشین بولتن انتخاب شود. پس از بحث و بررسی، نام دکتر سیاوش شهشهانی (دومین سردبیر بولتن) به عنوان گزینه نهایی مطرح گردید. این پیشنهاد با اتفاق آرا در هیئت تحریریه بولتن به تصویب رسید و سپس به شورای اجرایی انجمن ریاضی ایران ارائه شد. شورای اجرایی نیز با اتفاق آرا از این نام‌گذاری استقبال نمود. در نهایت، با اجازه رسمی خود دکتر شهشهانی، این نام‌گذاری رسماً انجام شد.

مقدمه

جایزه شهشهانی در سال ۱۴۰۲ خورشیدی (۲۰۲۳ میلادی) به منظور پاسداشت پژوهش‌های برجسته منتشر شده در بولتن انجمن ریاضی ایران (BIMS) بنیان نهاده شد. هیئت تحریریه بولتن از حمایت انتشارات اشپرینگر از این جایزه ارزشمند سپاسگزاری می‌کند. جایزه شهشهانی همه‌ساله به دو مقاله برتر منتشرشده در بولتن در دو سال پیش از سال اعطای جایزه تعلق می‌گیرد. دکتر سیاوش شهشهانی از اساتید تأثیرگذار دانشگاه صنعتی شریف هستند و نقش مهمی در پرورش نسل‌های متعددی از نخبگان ریاضی ایران - چه در داخل و چه در خارج از کشور - داشته‌اند. تأثیر ایشان در جامعه ریاضی ایران بسیار عمیق است و در نسل‌های آینده نیز پایدار و ماندگار خواهد بود. ایشان همچنین بنیان‌گذار خبرنامه انجمن ریاضی ایران و سردبیر برجسته نشریه معتبر «نشر ریاضی» بودند. به عنوان دومین سردبیر بولتن انجمن ریاضی ایران، ابتکاری راهگشا به اجرا گذاشتند: خبرنامه را از بولتن جدا کردند و بولتن را به انتشار صرفاً مقالات پژوهشی و مروری اختصاص دادند. این اقدام موجب ارتقای چشمگیر کیفیت و تأثیر هر دو نشریه شد. دکتر شهشهانی همچنین از بنیان‌گذاران پژوهشگاه دانش‌های بنیادی (IPM) در ایران بود. نقش ایشان در اتصال ایران به اینترنت و ثبت دامنه‌های فارسی (ir) از دیگر دستاوردهای ملی مهم ایشان به شمار می‌رود. نام‌گذاری این جایزه به نام دکتر سیاوش شهشهانی، پاسداشت میراث ماندگار ایشان در

نحوه انتخاب برندگان و ترکیب کمیته جایزه شهشهانی

پیش از استقرار فرایند انتخاب، با سردبیران پیشین بولتن، رئیس انجمن ریاضی ایران، سردبیر بولتن انجمن ریاضی کانادا، و چندین فرد برجسته دیگر مشورت شد. همچنین نحوه عملکرد مجلات معتبر بین‌المللی در اعطای جوایز مشابه مورد بررسی قرار گرفت. سپس در هیئت تحریریه بولتن، به اتفاق آرای هیئت تحریریه با روش زیر موافقت شد:

مراحل انتخاب برندگان :

۱. فراخوان سردبیر: در آغاز هر دوره، سردبیر بولتن از همه اعضای هیئت تحریریه دعوت می‌کند تا مقالات منتشر شده در دو

فهرست برندگان جایزه شهشهانی در سال‌های ۱۴۰۴ و ۱۴۰۵ (۲۰۲۴ و ۲۰۲۵)

برندگان سال ۱۴۰۴ (۲۰۲۵ میلادی) به ترتیب زیر هستند:

۱. هیلونگ دائو (Hailong Dao) و دیوید آیزنباود (David Eisenbud) نویسندگان مقاله با عنوان

Burch Index, Summands of Syzygies and Linearity in Resolutions

منتشر شده در بولتن انجمن ریاضی ایران، جلد ۴۹، شماره ۲، مقاله ۱۰، ۱۰ صفحه (۲۰۲۳). این مقاله تا کنون ۴ ارجاع غیرخودی (از مجلات Math Z., J. Symbolic Comp, Proc. AMS, J. Algebra) و یک خودارجاعی دریافت کرده است.

۲. فدریکو بامبوتسی (Federico Bambozzi) و توموکی میهارا (Tomoki Mihara) نویسندگان مقاله با عنوان

Derived Analytic Geometry for Z-Valued Functions Part I: Topological Properties

که در بولتن انجمن ریاضی ایران، جلد ۵۰، شماره ۴، مقاله ۵۸، چاپ شده است. این مقاله تاکنون یک ارجاع غیرخودی از مجله Trans. AMS دریافت کرده است.

- برندگان سال ۱۴۰۳ (۲۰۲۴ میلادی) به صورت زیر هستند:
۱. آمنون نیمن (Amnon Neeman) نویسنده مقاله با عنوان

An improvement on the base-change theorem and the functor $f^!$

که در بولتن، جلد ۴۹، شماره ۲۵ (۲۰۲۳) به چاپ رسیده است.

۲. پیتر جی. اولور (Peter J. Olver) نویسنده مقاله با عنوان

Invariants of finite and discrete group actions via moving frames

که در بولتن، جلد ۴۹، شماره ۱۱ (۲۰۲۳) به چاپ رسیده است.

انجمن ریاضی ایران و هیئت تحریریه بولتن، این موفقیت را به همه برندگان جایزه شهشهانی تبریک گفته و از حمایت‌های انتشارات اشپرینگر و تلاش‌های اعضای کمیته جایزه و تیم تحریریه صمیمانه سپاسگزاری می‌کند. همچنین یادآور می‌شود که جایزه شهشهانی هرساله ادامه خواهد یافت و مایه افتخار جامعه ریاضی ایران است.

سال پیش را برای جایزه معرفی کنند. از همه اعضا خواسته می‌شود که در مراحل انتخاب همکاری نمایند.

۲. بررسی اولیه در گروه‌های تخصصی: مقالات معرفی شده، بر اساس موضوع، به گروه‌های تخصصی و بخش ویراستاران مربوطه ارجاع داده می‌شود. ویراستاران بخش مقالات را از نظر معیارهایی همچون نوآوری، اهمیت علمی، وضوح، تأثیر بالقوه، ژرفا و دشواری ارزیابی می‌کنند.

۳. داوری تخصصی: مقالاتی که توسط ویراستاران بخش منتخب می‌شوند، به همراه مقالاتی که مستقیماً توسط کمیته جایزه شهشهانی معرفی می‌گردند، برای داوران تخصصی (که ممکن است از اعضای هیئت تحریریه یا خارج از آن باشند) ارسال می‌شوند. داوران گزارش کاملی از نقاط قوت و ضعف هر مقاله ارائه می‌دهند.

۴. تهیه فهرست کوتاه (شورت لیست): با توجه به نتیجه داوری‌های تخصصی، نظر ویراستاران بخش و نظر کمیته جایزه، فهرست کوتاهی از مقالات کاندیدا تهیه می‌شود.

۵. انتخاب نهایی: کمیته جایزه شهشهانی با رأی‌گیری از میان مقالات موجود در فهرست کوتاه، دو مقاله برتر را به عنوان برندگان جایزه در آن سال انتخاب می‌کند.

ترکیب کمیته جایزه شهشهانی

کمیته جایزه متشکل از افراد زیر است:

سردبیر بولتن، مدیران اجرایی بولتن (Managing Editors)، همه ویراستاران بخش (Section Editors) و چهار نفر از اعضای هیئت تحریریه بولتن به انتخاب سردبیر که این کمیته هر سال تشکیل جلسه می‌دهد و مسئولیت نهایی انتخاب برندگان را بر عهده دارد. اعضای کمیته جایزه شهشهانی در سال ۲۰۲۵ شرح زیر هستند:

سردبیر: مجید گازر، مدیران اجرایی: بهنام هاشمی و فاطمه پنجه علی بیگ، ویراستاران بخش: عمران احمدی، پژوهشگاه دانش‌های بنیادی (IPM)، امین اصفهانی - دانشگاه دامغان، داوود میرزایی - دانشگاه اویسالا، سوئد، فرهنگ لران - دانشگاه صنعتی اصفهان، ملیحه یوسف‌زاده - دانشگاه اصفهان، مسعود سبزواری - دانشگاه شهرکرد و سعید مقصودی - دانشگاه زنجان.

چهار عضو منتخب هیئت تحریریه (به انتخاب سردبیر) هم‌آقایان دکتر سعید اعظم (از سردبیران قبلی بولتن)، دکتر حمیدرضا ابراهیمی ویشکی (از سردبیران قبلی بولتن)، دکتر محمد رضا کوشش و دکتر علی رضا امینی هرنندی بودند.